Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

Avizul 2/21

în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 și articolul 10 din Directiva 2009/73 / CE - Republica Moldova - Certificarea *Vestmoldtransgaz*

La 10 martie 2021, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova (denumită în continuare „ANRE") a notificat Secretariatului Comunității Energetice (denumit în continuare „Secretariatul") o decizie preliminară (denumită în continuare „Decizia Preliminară") privind certificarea Societății cu Răspundere Limitată *Vestmoldtransgaz* (denumită în continuare „*VMTG*"), operatorul sistemului de transport (denumit în continuare „OST") al gazelor naturale în Republica Moldova. Decizia Preliminară a fost adoptată la 2 martie 2021 în baza articolului 36 din Legea nr. 108 din 27 Mai 2016 cu privire la gazele naturale (denumită în continuare „Legea 108/2016")[1]. ANRE a furnizat, de asemenea, răspunsuri scrise la întrebările concrete ale Secretariatului la 18 iunie și 2 iulie 2021.

În conformitate cu articolul 10 din Directiva 2009/73 / CE[2] (denumită în continuare „Directiva privind gazele naturale") și articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009[3] (denumit în continuare „Regulamentul privind gazele naturale"), Secretariatul este obligat să examineze Decizia Preliminară notificată și să transmită Avizul său către ANRE cu privire la compatibilitatea unei astfel de decizii cu articolul 9 din Directiva privind gazele naturale.

I. Interconectarea dintre sistemele de transport a gazelor naturale din România și Republica Moldova

Interconectarea dintre sistemele de transport a gazelor naturale din România și Republica Moldova sunt pe agenda celor două țări încă din 2010, când la București a fost semnată o declarație privind un parteneriat strategic între România și Moldova. Acesta a fost urmat de un plan de acțiune ulterior în 2012.

[1] Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 193-203, 8 iulie 2016.
[2] Directiva 2009/73 / CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55 / CE, astfel cum a fost încorporată și adaptată prin Decizia 2011/02 / MC- EnC al Consiliului Ministerial al Comunității Energetice din 6 octombrie 2011.
[3] Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele de transport al gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005, astfel cum a fost încorporat și adaptat prin Decizia 2011/02 / MC-EnC al Consiliului Ministerial al Comunității Energetice din 6 octombrie 2011.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

Conform Strategiei Energetice a Moldovei[4], funcționarea conductei Iași-Ungheni-Chișinău va spori securitatea energetică a Moldovei prin diversificarea surselor sale de alimentare cu gaze. Conducta leagă Chișinăul, o zonă majoră de consum de gaze din țară, de interconectorul dintre orașul Iași din estul României și Ungheni, un oraș moldovenesc la frontiera cu România. Punctele de interconectare de intrare-ieșire cu celălalt operator al sistemului de transport din Moldova, *Moldovatransgaz*, sunt Todirești[5] și Tohatin[6]; punctele de interconectare de ieșire cu rețeaua de distribuție din Moldova (operatorul sistemului de distribuție Chișinău-Gaz) sunt Tohatin (două linii)[7] și Ghidighici[8].

Prima parte a proiectului, modernizarea secțiunii Iași-Ungheni, a fost finalizată în decembrie 2014. A doua parte a proiectului, construcția unei conducte care leagă Ungheni de Chișinău, a început în 2014 și a înregistrat întârzieri repetate. Întrucât informațiile sunt actuale, data estimată de finalizare este 30 septembrie 2021. Data estimată a operațiunii comerciale este 1 octombrie 2021.

II. Solicitantul *VMTG*

VMTG a fost creat prin Hotărârea Guvernului nr. 501 din 1 iulie 2014 privind înființarea întreprinderii de stat VMTG (denumită în continuare „HG 501/2014")[9]. Fondatorul întreprinderii de stat VMTG era Ministerul Economiei de atunci (în prezent, Ministerul Economiei și Infrastructurii, denumit în continuare „MEI"). Conform HG 501/2014, VMTG a fost înființat pentru a gestiona și opera conducta Iași-Ungheni și pentru a îndeplini funcțiile de operator de servicii de transport pe teritoriul Moldovei. La 16 iulie 2014, VMTG a fost înregistrat în Registrul de stat al Republicii Moldova pentru persoane juridice.

La 29 decembrie 2014, gazoductul Iași-Ungheni a fost transferat în scopul întreținerii și altor servicii tehnice către VMTG[10], în timp ce activele de transport au rămas în proprietatea Agenției Proprietății Publice din Moldova. Printr-un contract de servicii tehnice între MEI și VMTG, VMTG a fost obligată să efectueze lucrările de întreținere a conductei Iași-Ungheni[11]. La 6 ianuarie 2015, VMTG a fost, de asemenea, licențiată ca operator al sistemului de transport[12] pe teritoriul Moldovei.

---

[4] Hotărârea Guvernului nr. 102/2013 privind Strategia energetică a Moldovei până în 2030, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 27-30, 8 februarie 2013.
[5] 68ZTOD-MTG-VMTG3.
[6] 68ZTOH-MTG-VMTGX.
[7] 68ZTLO-MTG-VMTGT și 68ZTLC-MTG-VMTGD.
[8] 68ZGDG-MTG-VMTGC.
[9] Contract între MEI și VMTG din 29 decembrie 2014, secțiunea 2.
[10] Ordinul MEI nr. 211/2014. A se vedea, de asemenea, Acordul de servicii tehnice între Ministerul Economiei și VMTG din 29 decembrie 2014.
[11] Contract între MEI și VMTG din 29 decembrie 2014, secțiunea 2.
[12] Licența AA nr. 087187, emisă de ANRE la 6 ianuarie 2015, valabilă timp de 25 de ani.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

La 28 martie 2018, VMTG a fost vândută de MEI (pentru acțiuni) și de Agenția Proprietății Publice a Moldovei (pentru activele de transport) către Eurotransgaz SRL (denumită în continuare „ETG"), o companie care fusese înființată în decembrie 2017[13]. Conform unui extras din Registrul de stat al persoanelor juridice înregistrate în Republica Moldova, domeniul de activitate al ETG este producția, transportul, distribuția, depozitarea și furnizarea de gaze naturale. În practică, ETG a activat doar în calitate de acționar unic al VMTG și nu a avut alte activități. Asociatul unic al ETG este Transgaz SA (în continuare Transgaz), OST din România[14]. Transgaz a fost certificată de autoritatea de reglementare română ca operator de sistem independent de la 6 august 2014.[15]

Conform acordului de vânzare între MEI, Agenţia Proprietăţii Publice și ETG, ETG a primit controlul deplin asupra VMTG, inclusiv toate bunurile mobile și imobile, contractele și licențele.[16] După semnarea contractului de vânzare, VMTG a fost restructurată într-o societate cu răspundere limitată[17]. Capitalul său social este de 1.162.779.547 MDL.[18]

Începând cu data prezentului Aviz, VMTG finalizează lucrările legate de automatizarea și securizarea conductei, care se așteaptă să fie finalizate până la 4 noiembrie 2021. Pentru ca conducta Ungheni-Chișinău să funcționeze la capacitatea sa maximă, 2 stații de compresoare de la Onești și Gherăiești, precum și conducta DN 700 mm între Onești și Lețcani încă trebuie finalizate. Centrul de expediere CCAOMG Ghidighici va deveni funcțional în trimestrul IV al anului 2021.

Până la finalizarea lucrărilor în desfășurare, conducta Ungheni-Chișinău poate funcționa deja, deși la capacitate limitată. Cu toate acestea, nu au existat teste de piață efectuate de VMTG, nu au fost solicitate rezervări de capacitate și, prin urmare, nu s-au semnat contracte de transport al gazelor. În consecință, compania nu desfășoară nicio activitate comercială și este finanțată de ETG, fondatorul său unic.

---

[13] Acord între MEI, APP și ETG din 28 martie 2018.
[14] Extras din Registrul de stat al unităților de drept privind întreprinderile înregistrate în Republica Moldova nr. 446687 din 21 august 2020.
[15] Ordinul ANRE din 6 august 2014, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 613 din 19 august 2014.
[16] Acord între MEI, APP și ETG din 28 martie 2018, secțiunea 2.2.
[17] Decizie a Agenției Servicii Publice din Moldova din 10 septembrie 2018. În urma restructurării și înregistrării VMTG ca societate cu răspundere limitată, ANRE a înregistrat și această modificare în registrul său de licențe la 13 septembrie 2018, Decizia ANRE nr. 253/2018 privind actualizarea licenței VMTG; Licența AC nr. 01338, emisă de ANRE la 6 ianuarie 2015, valabilă 25 de ani
[18] Extras din Registrul de stat al unităților de drept privind întreprinderile înregistrate în Republica Moldova nr. 446687 din 21 august 2020.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

VMTG deține în prezent 28 de angajați (25% din personalul necesar), dar se află în proces de angajare a mai multor angajați. Personalul său existent este instruit de experții Transgaz și FGSZ (OST a gazelor naturale din Ungaria). Mai mult, VMTG a început procedura de achiziție pentru o platformă de rezervare a capacității. Conform acordurilor anterioare, VMTG va procura servicii de la FGSZ (Ungaria) pentru utilizarea platformei BRP.

1. *Guvernanța corporativă a VMTG*

În conformitate cu Legea 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată[19], principalul organism al VMTG ca societate cu răspundere limitată este Adunarea Generală a Asociaților, ETG fiind fondatorul unic. Adunarea Generală a Asociaților are următoarele funcții principale: adoptă și modifică statutele, modifică capitalul social, numește și revocă consiliul de administrație, aprobă regulamentele interne și raportează, aprobă bilanțul contabil anual și distribuirea profitului, înființează sucursale și filiale.[20]

Consiliul de administrație pregătește planuri de afaceri pentru aprobarea Adunării Generale a Asociaților, elaborează și aprobă strategia companiei, aprobă regulamentele interne ale companiei și numește și revocă administratorul[21]. Consiliul este format din maximum cinci membri, dintre care unul este desemnat ca președinte al consiliului de către Adunarea Generală a Asociaților[22]. Administratorul gestionează operațiunile de zi cu zi ale companiei și pune în aplicare strategia definită de către consiliu[23]. Conform statutului, Adunarea Generală a Asociaților a VMTG poate numi și un auditor intern, ceea ce nu s-a întâmplat. Compania este auditată de *SRL BDO Audit & Consulting*[24].

[19] Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 127-130, 17 august 2007.
[20] Legea 135/2007, art. 49.
[21] Statut, secțiunea 7.
[22] Atunci când VMTG a solicitat certificarea, membrii Consiliului erau Irina Dragoman, Elisabeta Ghidiu, Marius Stoica și Marius Stroia. Cristina Iancu a ocupat funcția de președinte, a se vedea Decizia Consiliului de administrație al VMTG nr. 64 din 16 iulie 2020 și Decizia asociatului unic al VMTG nr. 9 din 26 aprilie 2021.
[23] Atunci când VMTG a solicitat certificarea, administratorul acestuia era Liviu-Valentin Duminica, a se vedea extrasul din Registrul de stat al unităţilor de drept privind întreprinderile înregistrate în Republica Moldova nr. 448539 din 2 septembrie 2020.
[24] Contractul de servicii nr. 03A / 2021 din 21 aprilie 2021.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

II. Descrierea Deciziei Preliminare

La 5 noiembrie 2020, VMTG a depus la ANRE[25] o cerere de certificare ca operator de transport al gazelor naturale în baza articolelor 25 și 36 din Legea 108/2016. La 2 martie 2021, ANRE a emis Decizia Preliminară. La 10 martie 2021, ANRE a notificat Secretariatului Decizia sa Preliminară. În Decizia Preliminară, ANRE a concluzionat că VMTG respectă cerințele dispozițiilor privind separarea proprietății, și anume că:

1. La data depunerii cererii de certificare de către „Vestmoldtransgaz" SRL nu desfășoară activități de producere, distribuție, stocare sau furnizare de gaze naturale sau energie electrică și este independentă de alte companii de gaze naturale și energie electrică;
2. „Vestmoldtransgaz" SRL nu face parte dintr-o întreprindere integrată verticală și nu este controlată direct sau indirect de o întreprindere sau de un grup de întreprinderi care își pot exercita controlul unul asupra celuilalt, care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de transport, distribuție, stocare, producere sau furnizare de gaze naturale;
3. „Vestmoldtransgaz" SRL nu deține nicio acțiune/cotă parte în întreprinderile implicate în producția, distribuția, stocarea sau furnizarea de gaze naturale sau energie electrcă și nu deține control asupra acestor întreprinderi;
4. Conform informațiilor din Registrul persoanelor juridice la data depunerii cererii de certificare, singurul fondator al „Vestmoldtransgaz" SRL este „Eurotransgaz" SRL, care la rândul său nu deține control asupra persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activități de producere sau de furnizare a gazelor naturale sau energiei electrice;
5. Conform informațiilor din Registrul persoanelor juridice (03.12.2020), singurul fondator al „Eurotransgaz" SRL este „Societatea Naţională de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ" care a fost supusă certificării ca „operator de sistem independent" conform Ordinului ANRE nr. 3 din 22.01.2014, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 60 / 23.01.2014, care confirmă respectarea tuturor condițiilor separării și independenței sale.
6. Controlul indirect al „Vestmoldtransgaz" SRL este deținut de „operatorul de sistem independent" „Societatea Naţională de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ";
7. „Vestmoldtransgaz" SRL este proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale;
8. „Vestmoldtransgaz" SRL este titularul licenței pentru transportul gazelor naturale;
9. „Vestmoldtransgaz" SRL nu desfășoară activitate operațională, activitatea sa de bază fiind axată pe realizarea de investiții legate de gazoductul Iași-Ungheni-Chișinău pentru a asigura transportul gazelor naturale în viitor. "

[25] Cerere 9562 din 5 noiembrie 2020.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

III. Evaluarea Deciziei Preliminare

Conform practicii bine stabilite a Secretariatului[26], următoarele aspecte contează în special atunci când se evaluează conformitatea Deciziei Preliminare cu modelul de separare prevăzut de articolul 9 din Directiva privind gazele naturale:

a. întreprinderea care urmează să fie certificată trebuie să fie proprietarul activelor de transport, în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) litera (a) din Directiva privind gazele naturale;
b. întreprinderea care urmează să fie certificată trebuie să îndeplinească funcțiile și sarcinile unui OST în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) litera (a) din Directiva privind gazele naturale; și
c. controlul și exercitarea oricăror drepturi în cadrul întreprinderii care urmează să fie certificată trebuie să fie separate de controlul și exercitarea oricăror drepturi în întreprinderile implicate în producția sau furnizarea gazelor naturale naturale și a energiei electrice, astfel cum se prevede la articolul 9 alineatul (1) literele (b) - (d) , (2) și (3) din Directiva privind gazele naturale.

Secretariatul a examinat Decizia Preliminară a ANRE în acest context.

a. Proprietatea sistemului de transport al gazelor naturale

Articolul 9 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2009/73 / CE prevede că „*fiecare întreprindere care deține un sistem de transport acționează ca operator al sistemului de transport*". Aceasta înseamnă, în principiu, că întreprinderea care solicită certificarea este proprietarul activelor, adică a sistemului de transport al gazelor naturale. Acesta este unul dintre elementele cheie ale modelului de separare a proprietății, deoarece asigură independența fără compromisuri a OST în luarea deciziilor în ceea ce privește gestionarea și investițiile în sistem și elimină potențialele conflicte de interese cu orice terț proprietar al activelor.

Secretariatul nu are niciun motiv să pună la îndoială concluziile Deciziei Preliminare conform cărora VMTG este proprietarul activelor de transport.[27] Acestea includ rețeaua de transport pentru secțiunea Iași-Ungheni (10,6 km) și rețeaua de transport pentru secțiunea Ungheni-Chișinău (109,2 km).

[26] Avizul Secretariatului 6/19 privind certificarea Moldelectrica, secțiunea IV.2; Avizul Secretariatului 1/17 privind certificarea OST, secțiunea II.2; Avizul Secretariatului 3/17 privind certificarea SME, secțiunea III.2; Avizul Secretariatului 1/16 din 3 februarie 2016 TAP AG.
[27] Decizie Preliminară, concluzia 7.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

b. Întreprinderea solicitantă îndeplinește sarcinile de bază în calitate de operator al sistemului de transport

Articolul 9 alineatul (1) litera (a) din Directiva privind gazele naturale impune, de asemenea, ca întreprinderea în cauză *„să acționeze ca operator al sistemului de transport”*. Noțiunea de operator al sistemului de transport este definită de articolul 2 alineatul (4) din Directiva privind gazele naturale. Această dispoziție urmează o abordare mai degrabă funcțională decât formală pentru a determina faptul că *„’operator al sistemului de transport’ înseamnă o persoană fizică sau juridică care îndeplinește funcția de sistem de transport într-o anumită zonă și, dacă este cazul, interconectările sale cu alte sisteme și pentru asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a răspunde cerințelor rezonabile pentru transportul de gaze naturale.”* Din această definiție rezultă că elementele cheie pentru ca o întreprindere să fie considerată operator al sistemului de transport sunt operarea, întreținerea și dezvoltarea unei rețele de transport[28]. Evaluarea unei autorități de reglementare în acest sens trebuie să stabilească în special dacă o anumită întreprindere îndeplinește prin lege și în fapt sarcinile de bază ale unui operator al sistemului de transport și dacă dispune de resursele (umane, tehnice, financiare) necesare pentru aceasta.[29]

Decizia Preliminară nu analizează în detaliu măsura în care VMTG îndeplinește deja sarcinile unui OST. ANRE pare să considere această condiție îndeplinită de existența unei licențe pentru transportul de gaze naturale. Licența VMTG prevede faptul că obiectul de activitate al întreprinderii este transportul de gaze naturale.[30] ANRE se referă, de asemenea, la statutul VMTG[31] și la informațiile prezentate de VMTG cu privire la personalul său, calificările și sarcinile acestora.[32]

În acest sens, Secretariatul observă că operarea, întreținerea și dezvoltarea sunt activități asociate în mod normal cu o rețea de transport existentă. În Avizul său cu privire la certificarea TAP AG ca Operator de Transport Independent[33], Secretariatul a constatat că sfera operațiunilor comerciale ale companiei (în principal alocarea capacității și activitățile conexe) la momentul solicitării certificării era prea limitată pentru ca funcționarea sistemului de transport să fie considerată pe deplin. Cu toate acestea, în cele din urmă, lipsa activității comerciale nu a fost, în sine, un obstacol în calea certificării, cu condiția îndeplinirii anumitor condiții. Secretariatul a fost de acord că certificarea TAP AG a avut loc în timp util, deși cu o condiție: ca autoritatea națională de reglementare să efectueze o altă evaluare, cu trei luni înainte de data operațiunii comerciale, pentru a se asigura că, TAP AG a respectat prevederile OTI (inclusiv îndeplinirea sarcinilor unui operator al sistemului de transport). În

[28] Avizul Secretariatului 1/16 din 3 februarie 2016 TAP AG.
[29] Avizul Comisiei privind certificarea VON C (2012) 2244 final din 29.3.2012.
[30] Licența AC nr. 01338, emisă de ANRE la 6 ianuarie 2015, valabilă 25 de ani.
[31] Statut, secțiunea II.
[32] Decizia Preliminară, secțiunea 3.7 și Anexa 2.
[33] Avizul Secretariatului 1/16 din 3 februarie 2016 TAP AG, secțiunile II.3.a și II.3.c.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

certificarea TAP, autoritatea națională de reglementare însăși a solicitat respectarea unei liste de angajamente de către TAP AG care trebuie îndeplinite înainte de data operațiunii comerciale.

În cazul VMTG, conducta Iași-Ungheni-Chișinău, de asemenea, nu este încă operațională. După cum recunoaște ANRE, activitatea principală a VMTG este în prezent dezvoltarea conductei Iași-Ungheni-Chișinău, aceasta fiind la etapa finală, pentru a pregăti transportul ulterior de gaze naturale[34]. VMTG nu efectuează în prezent servicii de transport efective.

În cazul TAP AG, contextul de fapt și de drept, precum și structura corporativă a companiei, au fost mai complexe decât în cazul VMTG și acest lucru a avut consecințe directe în ceea ce privește certificarea. De exemplu, îndeplinirea sarcinilor unui operator al sistemului de transport a fost legată, în conformitate cu regulile OTI, de prevenire a conflictelor de interese. De aceea, în Avizul său 1/16, Secretariatul a solicitat ca TAP AG să notifice autorității naționale de reglementare toate circumstanțele relevante pentru conformitatea sa deplină cu modelul OTI cu cel puțin trei luni înainte de data operațiunii comerciale și ca autoritatea națională de reglementare să re -deschidă procedura de certificare în acea etapă[35]. În schimb, activitățile actuale ale VMTG depășesc cele ale unei simple companii de proiect. Aceasta realizează deja activități legate de supravegherea și întreținerea infrastructurii de transport a gazelor naturale, negociază acorduri de interconectare cu OST vecini și se pregătește pentru alocarea capacității.[36] Astfel de activități intră în sarcinile operatorilor sistemelor de transport, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (4) din Directiva privind gazele naturale. De asemenea, Secretariatul nu are motive să pună la îndoială faptul că VMTG urmează să se angajeze în îndeplinirea funcțiilor rămase ale unui OST în viitorul iminent, la timp, înainte de operațiunea comercială de la 1 octombrie 2021. Compania își pregătește angajații existenți, are planuri de a angaja suplimentar personal, achiziționând platformele și software-urile necesare pentru rezervarea capacității și având centrul de expediere funcțional.

Secretariatul sugerează ca ANRE, decizia sa finală, să solicite ca VMTG să prezinte ANRE o foaie de parcurs detaliată cu etapele cheie necesare înainte de operațiunea comercială completă și ca toate etapele respective să fie finalizate cu cel puțin o lună înainte de data operațiunii comerciale.

c. Separarea controlului asupra transportului de generarea / furnizarea gazului

Decizia Preliminară evaluează conformitatea VMTG cu modelul de separare a proprietății în conformitate cu articolul 9 din Directiva privind gazele naturale, astfel cum este transpus în legislația moldovenească prin articolele 24 și 25 din Legea 108/2016. Pentru a atinge pe deplin obiectivul articolului 9 din Directiva privind gazele naturale - prevenirea conflictelor de interese potențiale și efective - dispozițiile articolului 9 nu pot fi interpretate într-un mod formal. Separarea controlului

[34] Decizia Preliminară, Concluzia nr. 9.
[35] Avizul Secretariatului 1/16 din 3 februarie 2016 TAP AG, secțiunea II.3.c.
[36] Răspunsul ANRE la întrebările Secretariatului din 2 iulie 2021.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

trebuie să fie eficientă în sensul că asigură independența deplină a autorității publice care controlează un OST față de orice altă entitate care controlează activitățile de generare și aprovizionare.

i. Exercitarea controlului și drepturilor în cadrul VMTG

Articolul 9 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Directiva privind gazele naturale interzice aceleiași persoane sau persoanelor să exercite, în mod direct și indirect, controlul asupra unei întreprinderi care îndeplinește oricare dintre funcțiile de producere sau furnizare și să exercite direct sau indirect controlul sau să exercite orice drept asupra unui OST sau un sistem de transport. „Control" înseamnă *„orice drepturi, contracte sau orice alt mijloc care, fie separat, fie în combinație și având în vedere considerațiile de fapt sau de drept implicate, conferă posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra unei întreprinderi, în special prin: (a) dreptul de proprietate sau dreptul de a utiliza toate sau o parte din activele unei întreprinderi; (b) drepturile sau contractele care conferă o influență decisivă asupra componenței, votului sau deciziilor organelor unei întreprinderi."* [37] Aceste drepturi sunt, în general, puterea de a exercita drepturile de vot, puterea de a numi membri ai consiliului de supraveghere, ai consiliului administrativ sau ai organismelor care reprezintă legal întreprinderea sau deținerea unei părți majoritare.[38]

Asociatul unic al VMTG este ETG. Conducerea ETG este numită de consiliul de administrație al Transgaz, care este și asociat unic al ETG. Transgaz, la rândul său, este deținut de statul român (58,50%) și free float (persoane fizice și juridice, 41,5%)[39]. Statul român, prin Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, deține astfel acționariatul majoritar în Transgaz, care la rândul său controlează în cele din urmă VMTG. Transgaz este certificat ca operator de sistem independent de autoritatea de reglementare din România[40], ceea ce arată conformitatea acesteia cu prevederile articolului 9 alineatul (1) literele (b), (c) și (d)[41]. Comisia Europeană a emis o decizie condiționată pozitivă cu privire la certificarea Transgaz și a solicitat implementarea unei serii de măsuri pentru a asigura separarea între stat și independența membrilor consiliului.[42] Autoritățile române au făcut modificările legislative necesare prin Legea 117/2014 și au certificat Transgaz la 6 august 2014.

Astfel, Secretariatul este de acord cu ANRE că acționariatul actual al Transgaz nu prezintă niciun risc pentru respectarea articolului 9 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Directiva privind gazele naturale.

ii. Participarea la activități de producere și furnizare

[37] Directiva privind gazele naturale, articolul 2 alineatul (36).
[38] Directiva privind gazele naturale, articolul 9 alineatul (2).
[39] Acționariat | Transgaz.
[40] Ordinul nr. 72/2014 al autorității de reglementare din domeniul energiei din România privind aprobarea certificării Transgaz ca operator al sistemului de transport pentru gaze naturale, Monitorul Oficial al României nr. 613, 19 august 2014.
[41] Directiva privind gazele naturale, articolul 14 alineatul (2) litera (a).
[42] Avizul Comisiei din 25 noiembrie 2013 privind certificarea Transgaz, secțiunile III.3, III.4 și III.5.

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

Nici VMTG, nici ETG, asociatul său unic, nu participă la activități de producere / generare sau furnizare.

iii. Independența membrilor consiliului de administrație

Articolul 9 alineatul (1) literele (c) și (d) din Directiva privind gazele naturale impune ca membrii conducerii unui OST și persoanele care au dreptul să îi numească trebuie să îndeplinească anumite cerințe de independență. În special, aceeași persoană sau persoane nu au dreptul să controleze sau să exercite niciun drept asupra unei întreprinderi care îndeplinește oricare dintre funcțiile de producere sau aprovizionare și, în același timp, să fie sau să numească membri ai consiliului de supraveghere, ai consiliului administrativ sau ai organelor care reprezintă legal întreprinderea. Mai mult, aceeași persoană nu are dreptul să fie membru al consiliului de supraveghere, al consiliului administrativ sau al organelor care reprezintă legal o întreprindere, atât a unei întreprinderi care îndeplinește funcții de producere și aprovizionare, cât și a unui OST sau a unui sistem de transport.

Decizia Preliminară a fost însoțită de o serie de declarații ale membrilor consiliului de administrație al VMTG și ETG, potrivit cărora aceștia nu sunt membri ai consiliului de supraveghere, ai consiliului administrativ sau ai organelor care reprezintă legal o întreprindere, atât a unei întreprinderi care îndeplinește funcții de producere, cât și de aprovizionare. Secretariatul consideră acest lucru suficient în scopul prezentei certificări.

IV. Concluzii

În acest context, Secretariatul susține certificarea VMTG ca operator al sistemului de transport. După cum s-a explicat mai sus, Secretariatul sugerează ca ANRE, în decizia sa finală, să solicite ca VMTG să prezinte ANRE o foaie de parcurs detaliată cu etapele rămase care să conducă la o activitate comercială completă la 1 octombrie 2021 și ca toate etapele să fie finalizate cu cel puțin o lună înainte de data operațiunii comerciale.

În conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul privind gazele naturale, ANRE va lua în considerare în cea mai mare măsură comentariile Secretariatului la luarea deciziei sale finale cu privire la certificarea VMTG. ANRE va comunica, de asemenea, decizia sa finală către Secretariat și va publica decizia sa împreună cu Avizul Secretariatului.

Secretariatul va publica acest Aviz pe site-ul său web. Secretariatul nu consideră că informațiile conținute în acesta sunt confidențiale. ANRE este invitată să informeze Secretariatul în termen de cinci zile lucrătoare de la primire dacă consideră că acest document conține informații confidențiale, și motivul pentru care dorește să le șteargă înainte de publicare.

Viena, 9 iulie 2021

/semnătura/ /semnătura/

Traducere din limba engleză în limba română

Secretariatul Comunității Energetice
Am Hof 4, etajul 5, 1010 Viena, Austria
Tel. +43 (0) 1 535 2222
E-mail: contact@energy-community.org
Web: www.energy-community.org

Janez Kopac
Director

Dirk Buschle
Director adjunct / Consilier juridic